

VEČERNI LIST

Cene po pošti:
za celo leto . B 53'—
za pol leta . B 25'—
za četrt leta . B 13'—
za 1 mesec . B 4'50
Za Ljubljano mesecno 4'50
Redakcija in uprava:
Ropitarjeva ulica št. 6
Breda, telefon št. 88

Posamezna številka 30 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 30 vin.

Korupcija.

Korupcija prejšnje liberalno-socialistične vlade prihaja na dan. Vsak dan nam prinaša novih podatkov, ki jasno kažejo, da je gospodarstvo kapitalistično-socialistične vlade še znatno pomnožilo javno skvarjenost, da je prejšnja vlada podpirala komptne ljudi, da so posamezni demokrati in socialisti bogateli ter plačevali v zahvalo velike vsote v strankarsko blagajno, da se je tako večala draginja, da je rasla beda in pomanjkanje. Cele armade ljudi so živele in bogatele brez koristnega dela, poslužujoč se izvoznice, sekvestrov in drugih ugodnosti, ki jim jih je nudila nesrečna liberalno-socialistična vlada.

Znano je, kako je oblagodarjena s sekvestri žlahta bivšega predsednika deželne vlade dr. Žerjave. Sedaj hočejo liberalci izrežati dr. Žerjavo ter je poverjenik oddelka ministrstva za trgovino in obrt v Ljubljani dr. Marn prevzel podeljevanje sekvestrov zase. V popravku, ki ga je ta liberalni mož postal »Slovencu«, pravi, da je sekvestre postavjal le oddelek, ki mu načeljuje dr. Marn. Pri tem pa priznava, da je žlahta dr. Žerjava dobila sedem sekvestrov. Koliko ti sekvestri žlahti nosijo, tega gospod dr. Marn ni povedal. Pa tudi tega ni povedal dr. Marn, ki je sam oddajal sekvestre, da je sekvestre dobila tudi njegova žlahta.

»Domoljub« je pred kratkim očital dr. Lukanu, poverjeniku za agrarno reformo, da je tudi on v srečni posesti sekvestrov nad nekaterimi veleposestvi. Sedaj dr. Lukan v pismu na uredništvo »Domoljuba« izjavlja, da je bilo potrebno, da je njegov urad prevzel sekvestre nad veleposestvi, ker so dotedanji sekvestri veleposestva, ki bi se morala razdeliti med revne kmete, tako izrabljali, da bi bili od veleposestev imeli dobiček le bogatini. Sekvestri so važno poglavje v črni knjigi slovenskega liberalizma in kapitalizma.

Izvoznice so drugi znak bivše liberalno-socialistične vlade. Z izvoznici so bili oblagodarjeni zanesljivi kapitalisti, ki so vlekli od izvoženega žita in masti milijonske dobičke, medtem ko je ljudstvo v lastni državi trpelo pomanjkanje. Te izvoznice je izdajalo ministrstvo za trgovino, ki mu je načeloval liberalni minister dr. Kramer. Sedaj se vrši v tem ministrstvu velika zehata. Novi minister je šel na delo z vso odločnostjo, da razkrije korupcije prejšnjega ministrstva. Pri tem pa nima lahkega posla, ker je več aktov že skrivnostno izginilo. Toda belgrajski listi že objavljajo skandale, ki so se vršili pod prejšnjo demokratsko upravo v trgovskem ministrstvu. Teh skandalov pa je deležen tudi socialist Bukšeg, ki je kot minister za prehrano so-deloval pri izvoznicih.

Naj navedemo nekatere glavnih slučajev, ki so prišli na dan zadnje dni!

Dušan Nikolič v Subotici, ki tihotapi z valuto, je dobil izvoznico na 800 vagonov drv za Madžarsko. Ker sam nima denarja za tako trgovino, je izvoznico ponujal na prodaj po Subotici in Segedinu. Končno so ga v Belgradu zaprli, a njegovo izvoznico prodajata dalje dve »gospe«, ki vodita pogajanja.

Koča Harisiades (judl) v Subotici je dobil izvoznico na 40 vagonov koruze za Madžarsko, ki jo je pa prodal nekemu Reže Adlerju (judl).

Dve »dami« v Belemgradu: Obradovič in Mara Bogdanovič sta dobili več izvoznice, dasi nista trgovki in nimata nikakih sredstev. Izvoznice bosta enostavno prodali.

Dem.-soc. vlada je izročila posle novi vladi 19. februarja, a poverjenik prejšnje vlade v ministrstvu za prehrano prof. Dirac (socialni demokrat-desničar) je izdal še 21. februarja židu Neumannu v Čakovcu izvoznico na 6 vagonov žita.

Tik pred svojim odstopom je prejšnja vlada izdala neki znani bosenski družini izvoznico na 3 vagona tobaka za Poljsko. Dobiček naj bi šel v demokratski volilni fond.

19. februarja je dal minister dr. Kramer neki demokratski družbi izvoznico za 1000 vagonov koruze. To izvoznico je g. Ribarac pravočasno ukinil.

Madžarski je prejšnja vlada obljubila 200 vagonov živil. Vse to spričo dejstva, da marsikje domačemu prebivalstvu manjka najpotrebnejše hrane ter se n. pr. ljudstvo v Hercegovini preživlja z zeljem in koreninami kakor l. 1917. Dočim se jugoslovanska bela moka prodaja v Pešti po 8 madžarskih kron kilogram, je v Hercegovini koruza po 6 jugoslovanskih kron kilogram, a je niti dobiti ni v zadostni množini.

Pri vsem tem ogromnem izvozu žita in drugega blaga bi bilo saj to tolažljivo, češ bo pa naš denar, naša valuta, več vredna. Toda niti to! Dobički so šli v žep demokratskim in socialističnim oduhom ter v volilne kase liberalne in socialistične stranke. Državna blagajna se je praznila, ljudski žepi so trpeli. Tako je danes tepeno ljudstvo. Državi pa je prejšnja vlada naprtla 1.250.000.000 kron (eno in četrt milijarde) novega dolga! Kdo bo to plačal? Ali mar demokratski in socialistični vodje in njihovi kapitalisti? Ljudstvo naj bi trpelo! Seveda to ne sme biti! Davek na vojne dobičke se bo obravnava v parlamentu, ki bi ga kapitalisti radi preprečili, da zavaruje svoje žepce. Iznebili bi se radi sedanje vlade, da prikrijejo svoje grehe in svoje korupcije!

Mi pa pravimo: Ti grehi ne smejo ostati nekaznovani!

Psovke na moža, ki dela z rokami.

Ljubljana, 9. marca. Včeraj se je vršila seja parlamenta v Belgradu. O zapisniku zadnje seje se je razvila dolga razprava, nakar je bil zapisnik odobren. Dalje je bilo overovljenih več mandatov poslancev iz Bosne.

Posl. Jovanović iz Banata je vprašal ministra za kmetijstvo Roškarja, kaj je vlada ukrenila glede poplav v Banatu. Odgovoril je minister Roškar, ki je kmet, tako stvarno in lepo, da je žel splošno odobravanje.

Toda demokratski advokati niso mogli zatajiti v sebi sovraštva do delovnih

stanov ter so smešili Roškarja, ker je kmet. Podobno je zadnjič glasilo dr. Žerjava, ljubljanska »Domovina«, smešila Roškarja s tem, češ, da je bivši hlapec. Ta liberalno bankirska gospoda še vedno meni, da je sramotno biti kmet, hlapec ali delavec.

Ta gospoda, ki tako grdo zaničuje delovne stanove, je vladala v družbi slovenskih socialistov.

Delavci, kmetje in hlapci si zapomnijo ta gospodo ter ji bodo pri volitvah pokazali, kaj delavski stan o njih misli!

PREKMURSKI PARLAMENT.

LDU. Ljubljana, 9. marca. Tretja seja sosveta civilnega komisarja za Prekmurje, takozvanega prekmurškega parlamenta, se bo vršila dne 17. marca 1920 ob devetih v velikih dvoranah »Narodne čitalnice« v Murški Soboti, v hotelu Dobraj, l. nadstr. Razpravljalo se bo o vseh važnejših in aktualnih vprašanjih, ki se tičejo Prekmurja.

BOLJSEVIŠKA STROKOVNA DRUŠTVA.

LDU. Moskva, 8. marca. (DunKU-Brezžično.) Glavno vodstvo zveze strokovnih društev je sporočilo svojemu pariškemu zastopstvu, da bo njegova komisija šele tedaj

odlikoval zastavo prvega strelskega polka mojstra Husa z vojnim križcem. Pri tej priliki je vodja francoske vojaške misije general Pelle češkoslovaškega divizionarja Šnejdareka z udarcem svojega meča imenoval za viteza francoske častne legije. Po slavnosti so čete defilirale pred dostojanstveniki v vzornem redu.

MADŽARI PROTI AVSTRILJ.

LDU. Budimpešta, 6. marca. (DunKU-KU.) V zmislu znanega sklepa avstrijske

LDU. Budimpešta, 6. marca. (DunKU-KU.) V zmislu znanega sklepa avstrijske

odpotovala v zahodno Evropo, ko bo dospelo v Moskvo Litvinovo dovoljenje.

ZITO ZA SREDNJO EVROPO.

LDU. Dunaj, 8. marca. (DunKU) Reuter poroča: Pristojni odsek poslanske zbornice je za to, da se sprejme predlog, s katerim se pooblašča vlada, da s posredovanjem žitne korporacije nabavi 5 milijonov korcev pšenice, ki se naj proda na kredit evropskim državam, ki trpe na pomankanju živil. Ta pomoč naj predstavlja predujem na 50 milijonsko posojilo, ki ga je ponudila Amerika Avstriji, Poljski in Rumuniji.

NEMČIJA OSTANE EDINSTVENA.

LDU. Berlin, 8. marca. (DunKU) »Vossische Zeitung« poroča iz Rima: »Idea Nazionale« javlja o stremljenjih, da bi se ustanovila iz južne Nemčije in Nemške Avstrije katoliška konfederacija. List pripominja, da je ta stremljenja Vatikan odobril. To vest Vatikan demantira s pripombo, da se pripisuje ohranitvi enotnosti Nemčije v interesu Evrope največja važnost.

LDU. Nauen, 8. marca. (Brezžično.) Volilni list bavarske ljudske stranke »Bayrischer Kurier« je dobil iz Rima z avtoritativne strani dementi, da bi bila Sveta stolica podpirala ločitev Bavarske od Nemčije in dalje, da Vatikan nikdar ni deloval v tem zmislu, pač pa nasprotno, da pripisuje papež v evropskem interesu največji pomen temu, da se ohrani edinstvenost Nemčije.

PAPEŽ MASARYKU.

LDU. Praha, 8. marca. (ČTU) Danes je sprejel predsednik Masaryk k svojemu rojstnem dnevu številne brzojavne čestitke od odličnih osebnosti, korporacij in društev, ne le iz češkoslovaške republike, temveč tudi iz inozemstva. Čestitke sta poslala med drugimi jugoslovanski ministrski predsednik Stojan Protič in italijanski kralj Viktor Emanuel, ki izraža v svoji brzojavki željo, naj bi se v zgodovini češkoslovaškega naroda pričela nova slavna doba. Brzojavno čestitko je poslal tudi papež Benedikt XV., ki slove: »Na dan Vašega rojstnega dne nam je prijetno, da Vam moremo poslati svoje čestitke z željo, da bi bil verski mir v zadevah in sodelovanju vseh državljanov Vaših dežel podlaga Vašemu predsedniškemu delovanju v rastočo korist plemenitega češkoslovaškega naroda. Prosimo Boga, da bi blagoslovil ta narod — Nadalje so poslali svoje brzojavne čestitke minister za Slovaško Šrobar, zastopnik ukrajinskega ministrskega predsednika in ministra za zunanje stvari Levicki, predsednik izredne ukrajinske misije Slavinski, avstrijski kancelar dr. Renner, osrednji narodni svet karpatsko-ruskega naroda, švicarski konzul Deteindre, nemški zastopnik dr. Sanger, italijanski general Pittioni, general Booth iz Londona, vdova grofa Lützoza, slovaška kolonija v Filadelfiji, ki je darovala milijon dolarjev za češkoslovaški Rdeči križ v korist slovaškim vdovam in sirotam, mednarodna misija v Tešinu in člani ameriške misije v Spiču in Oravi.

PROTI MADŽAROM.

LDU. Praha, 6. marca. (ČTU) Vsi časopisi brez razlike odločno zavračajo madžarske spletke, ki hočejo doseči, da bi se vrnila Madžarski vsa ona zemlja, katera so pripadla Češkoslovaški, Jugoslaviji in Rumuniji ter v katerih prebivajo poleg teh narodnosti tudi Madžari. Časopisi poudarjajo, da more biti omahovanje vrhovnega sveta samom trenutna slabost in da mora v ententi vendar zmagati zdrav razum in instinkt. V tej stvari stoji ves češkoslovaški narod v strnjjenih vrstah za svojo vlado. Vrhovni svet zaveznikov je dne 12. julija 1919 natančno določil meje Madžarske. Ta sklep je tedanji minister Pichon objavil v uradni aktom, ki ga smatra češkoslovaška vlada za obveznega, tako da je na podlagi tega češkoslovaška narodna skupščina ratificirala mirovno pogodbo.

MADŽARI PROTI AVSTRILJ.

LDU. Budimpešta, 6. marca. (DunKU-KU.) V zmislu znanega sklepa avstrijske

je v svrhu proučavanja položaja v Zapadni Ogrski dospel posebna komisija v Šopronj. Zastopnika madžarske vlade sta v tej komisiji sekcijski svetnik v ministrstvu za zunanje stvari baron Friderik Villany in župan šopronjski dr. Mihael Turner, Avstrijo zastopata sekcijski svetnik Neugebauer in legacijski tajnik Hauenschild. — Ko sta avstrijska delegata v četrtek dospela v Šopronj, je prišlo do obžalovanja vrednih incidentov. Ko se je po mestu razširila vest, da dospel zastopnik Avstrije, se je pred kolodvorom zbrala okoli 5000 glava množica, ki je ob prihodu vlaka živahno demonstrirala. Madžarski častnik, ki je dodeljen komisiji in dva višja policijska uradnika so oficijelno sprejeli avstrijske delegata. Med vožnjo v hotel je množica obmetavala voz z jabolki ter ga spremljala prav do hotela, pred katerim so se nadaljevale demonstracije še kakle pol ure. Končno je oborožena sila množico razkropila. Po nalogu madžarske vlade je baron Villany izrazil obžalovanje vlade zaradi teh dogodkov.

Politične novice.

+ Kako znajo liberalci. Ko je paševal po Slovenskem dr. Žerjav, je na vsa mesta, ki so v gospodarstvu količkej važna, imenoval svoje prijatelje. Za predsednika gospodarske komisije, ki se bavi s stroji, lesom in drugim demobilizacijskim blagom, je postavil profesorja zgodovine dr. Pestotnika. Ta mož nam je že znan. Ko je dr. Brejc prevzel vodstvo deželne vlade, je dr. Pestotnika takoj odstavil. To je v vrstah liberalcev vzbudilo veliko ogorčenje. Danes objavlja dr. Brejc uradno, zakaj je odstavil dr. Pestotnika ter pravi: »Načelnika gospodarske komisije g. dr. Pestotnika sem razrešil, ker se mi je poročalo, da je uprav zadnje dni v nenačelnem obsegu oddajal demobilizacijski material brez poprejšnjih tozadevnih sklepov gospodarske komisije. Kakor se je sedaj dognalo, je g. dr. Pestotnik v času od 15. do 26. februarja t. l. (tedaj v 10 dneh!) nakazal materiala za 337.479 K 55 vin., med tem za 163.219 K neopravičeno brez dovoljenja gospodarske komisije. Nadaljevanje takega postopanja seveda nisem smel trpeti niti eno uro. Zato je bila razrešitev g. dr. Pestotnika tudi stvarno upravičena in njuna. — Tudi mi smo mnenja, da je bila zadeva njuna, sicer bi bil dr. Pestotnik prodal še samega sebe. To bi bila pa neizmerna škoda za liberalne kapitaliste.

+ Liberalna laž. Glasilo dr. Žerjave »Domovina« je prinesla vest, češ da se je VLS zavezala delovati za to, da razprava o valutni reformi ne pride v parlament, in če bi se to le zgodilo, da bi glasovala za definitivno razmerje 1:4. Ta vest je popolnoma zlagana! Iz Belgrada poročajo o tem še: Ni nam znano, da bi bil finančni minister Jankovič podal kako tako izjavo, pa je tudi popolnoma neverjetno; in če bi jo podal, bi ne povedal resnice. Dejstvo je, da pride vprašanje valute v parlament, ko pride na dnevni red zakon o Narodni banki. Tedaj bomo videli, če bodo liberalci in socialisti glasovali z nami proti sistemom načinu ureditve valute (1:4), ki so jo sami že sklenili in sprejeli. Ne sleparite ljudi!

+ Zaupnica vladi. Danes se vrši zopet seja parlamenta, na kateri bo glasovanje o zaupnici vladi. Liberalci imajo še adnji up, da bi na kak način mogli doseči večino in izreči vladi nezaupnico. Seveda bo blaža večja od prve.

+ Kandidatske listine za občinske volitve v Osjeku. Za občinske volitve v Osjeku je bilo pravočasno predloženih 7 kandidatskih listin, in sicer pet od političnih strank, dve pa od stanovskih organizacij. Vsaka listina šteje 40 kandidatov. Listine se vrste v naslednjem redu: 1. hišni posestniki — prvi kandidat Mihajlo Ebric, ravnatelj učiteljskega; 2. delavska stranka (komunisti) — prvi kandidata: Lavoslav Kordić, mizarški pomočnik; 3. Hrvatska pučka stranka — prvi kandidat dr. Ivan Neubauer, odvetnik; 4. Radikalno-Kocharjeva stranka — dr. Ivan Kochar. odvetnik; 5. trgovaško-obrtna listina

— Vlado Axmann, arhitekt; 6. Demokratska stranka — Dragutin Šaj, inženier in bivši veliki župan; 7. Hrvatska Zajednica — dr. Ante Pinterović, odvjetnik in bivši mestni župan, Socialisti desničarji so svojo kandidatno listino vložili prekasno in zato pri volitvah ne bodo mogli samostojno nastopiti. Komunisti niso sprejeli medkandidate niti enega zastopnika inteligence.

— Nepošten boj, Zagrebška »Domovina« piše z ozirom na novo slovensko pokrajinsko vlado: »V Sloveniji se uvaja avstrofiliški režim, pod katerim bodo preganjani tisti, ki čutijo jugoslovansko.« Komu »Domovina« pripoveduje to ?

Dnevne novice.

— Jutri ustavimo list vsem onim, ki nimajo plačane naročnine do konca tega meseca. — Uprava.

— V škofji Loki se opazuje pridno društveno gibanje. Posebno nedelja dne 7. marca nas je razveselila s prelepo uprizoritvijo igre »Dekle z biseri«. V resnici hvalevredni so igralci, ki so vili toliko življenja v to krasno predstavo. Udeleženci nismo vedeli, komu bi dali prednost, ali lepemu prednašanju, ali scenični ali kostumom — vse je bilo zares lepo izpeljano. Čast takim igralcem in režiserju! Vseled splošne želje in prevelikega navala se igra uprizori v nedeljo dne 14. marca ob 4. uri popoldne. Ker je čisti dobiček namenjen »Dobrotelostni«, se zlasti vabijo okoličani.

— Nevarne železniške vožnje, Zagrebški listi poročajo: Dne 6. t. m. je nenadoma prišel osebnemu vlak, ki je bil krenil iz Zidanega mostu proti Zagrebu, nasproti tovarni vlak. Pretila je nevarnost, da trčita vlaka ravno na mostu pred Zaprešičem. Med potniki je nastala nepopisna groza. Ljudje so začeli metati skozi okna svojo prtljago in skakati skozi okna in vrata na plano. Mnogi so skočili v vodo. K sreči je imel strojevodja osebnega vlaka toliko prisotnosti duha, da je vlak ustavil in ga začel nato pomikati nazaj. Med potniki je bilo mnogo lahko ranjenih, težjih poškodb ni bilo. — Podobna nezgoda se je bila na istem mestu pripetila prejšnji dan. Tedaj se je od osebnega vlaka odpela lokomotiva z dvema vagonoma in drvila naprej, dočim so nabiti osebni vozovi z lastno brzino hiteli po progi. Naenkrat se je med potniki raznesel glas, da prihaja nasproti drug vlak. Ljudje so začeli skakati z vozov, o čemer je bilo mnogo lahko ranjenih.

— Veliko tovarno za droži je uredil v Zagrebu tovarnar Arko v zvezi s svojo tovarno za alkohol in sadne destilate.

— Novo parobrodno društvo za Orebič in Pelješac v Dalmaciji snuje hranilnica v Orebiču.

— Zdravilška industrija v Jugoslaviji. »Jugoslavenski Lloyd« poroča, da se snuje v Karlovcu pod pokroviteljstvom praške »Medicæ« tovarna za proizvodnjo zdravil in kemičnih specialitet. Glavnica pet milijonov kron, ki se polagoma zviša na 15 milijonov kron, je do 60% zagotovljena med samimi interesi — zdravniki in lekarnarji iz Zagreba, Beograda in Ljubljane; 40% prevzamejo češki interesi. Mesto Karlovec je dovolilo podjetju več ugodnosti.

— 25 letnica narodnega gledališča v Zagrebu. 14. oktobra t. l. poteče 25 let, odkar je bilo v Zagrebu otvorjeno sedanje narodno gledališče. Tem povodom je gledališčna uprava razpisala dva natečaja: za izvorno dramo z nagrado 5000 K in izvorno opero z nagrado 10.000 K.

— Grško olje. Na Grškem so določili cene plju tako-le: 1. kakovosti 7 drahem na debelo, 7.40 drahem na drobno; druge vrste 6.50 ozir. 6.90 drahme. Ena drahma je vredna danes 14 K 40 vin.

— Zasačena železniška tatinska družba. V Novem Sadu so zasačili in zaprli tatinsko družbo, ki je plenila železniške vagonne. Na čelu družbe je stal ravnatelj vojnega plena v Novem Sadu Javor, po rodu Poljak. Le-ta je v uniformi srbskega častnika hodil na kolodvor in odvažal vagonne navidezno v ravnateljstvo vojnega plena, v resnici je pa blago prodajal nekemu trgovcu. Javor je imel pomagачe tudi na postaji v Indiji, odkoder so mu pošiljali vagonne, ki so došli brez spremstva. Kakor se je doslej dognalo, je Javorjeva tatinska družba opleniila 11 vagonov v vrednosti več milijonov kron.

— Cementna industrija v Dalmaciji. De'niska družba »Cement« v Splitu, ki ima svojo tovarno za portlandski cement blizu Omisa, bo razširila svoje podjetje in zviša svojo glavnicu od poldrugega milijona na 3 milijone kron. — Anonimna d. d. za portlandski cement »Split«, zviša svojo glavnicu od 6 na 10 milijonov kron.

— Nesreča na železnici. Po poročilu ravnateljstva državnih železnic, je med Insterbergom in reko Inn na Tirolskem skočil s tira tovarni vlak štev. 182, ker so se z gora odtrgale skale in zasule tir. Vlak se je prevrnil po nasipu in se je več vagonov prevrnilo v reko. Doselej so rešili 1 lahko in 6 težko ranjenih oseb. Promet je onemogočen, ker skalovje je ni odstranjeno.

— Uboj zaradi dinarja. Dva dobrovoljca iz Amerike sta se dne preko Zagreba vračala domov. V Zagrebu sta na ulici hotela kupiti kruha od prodajalca Martina Sporiša. Bila sta nekoliko vinjena. Kruh sta hotela plačati z novo enodinarsko novčanico, na kateri vrednosti v kronah ni označena. O uvedbi teh novčanic sploh se ni bilo ničesar objavljene v javnosti. Sporiš se je branil ta denar sprejeti. Vojaka sta se začela razburjati, nastal je prepir. V tem je eden dobrovoljcev potegnil revolver in z njim ustrelil prodajalca kruha, ki je na mestu izdihnil. Vojaka so zaprli.

— Valute na zagrebški borzi 8. t. m.: ameriški dolarji (100) 14.500; avstrijske krone (100) 64; bolgarski levi, zigosani (100) 185; carski rublji (100) 200; francoski franki (100) 1080; napoleonorji (1) 518; nemške marke (100) 200; romunski lei (100) 250; soverajni (1) 600; švicarski franki (100) 2200; italijanske lire (100) 830; turške lire, zlate, (1) 560.

Ljubljanske novice.

— Francoski kardinal Dubois, ki se sedaj muči v Belemgradu, bo 14. t. m. zvečer preko Zagreba prišel v Ljubljano, da prouči naše razmere. V njegovem spremstvu se nahaja znani srbski bogoslovni profesor dr. Janjič.

— Seja občinskega sveta. Pri današnji občinski seji se bo razpravljalo tudi o opustitvi in likvidaciji mestne zastavljalnice. Ne moremo razumeti, kaj je gnalo občinske očete do tega koraka, ker je bil vendar ta zavod ustanovljen v nujno od pomoč istim, ki drugje ne morejo dobiti primernega kredita. Ljubljana šteje skoro stotisoč prebivalcev in izmed teh je vsaj polovico taktih, ki so v slučaju potrebe navezani na ta zavod, ako se pa zavod opusti, so pa odvisni od raznih zakotnih oderuhov. Kaj poreče k temu deželna vlada, ki morda malo bolj socialno čuti kakor pa občinski očeti.

— Vstopnice za »Fausta«. Ko je vpraševalo občinstvo v soboto po vstopnicah za pondeljko predstavo »Fausta«, so jim dejali pri blagajni, da bodo dajali vstopnice za pondeljek v nedeljo jutraj. Ljudje so čakali v nedeljo pred vrati blagajne že od pol šesture dalje. Naval je bil velikanski. Priob polenajstih so izobesili tablico z napisom: Razprodano. Kdaj in komu so bile razprodane vstopnice, ne bomo preiskovali. Občinstvo je bilo po vsi pravici ogorčeno. Vsaj toliko obzirni naj bi bili pri gledališču, da bi povedali ljudem bolj zgodaj, da so šle vstopnice v svrhu verižništva »pod roko«, da ne bi se občinstvo mučilo s čakanjem in trtilo čas. Gotovi ljudje bodo zopet trdili, da ubijamo in pobijamo gledališče.

— Draga snaga. Kos toaletnega mila in zobna krtica je pač najmanj, kar nu no potrebuje civiliziran človek. Ti izdatki so preje komaj prihajali v poštev, saj je stal kos najboljšega glicerinevega mila 60 vinarjev, a najboljša zobna krtica 1 K. Danes je stvar drugačna. Za kos navadnega angleškega toaletnega mila — glicerinevega sploh ni dobiti — plačaš 37 K — sedemintrideset kron, a za boljšo zobno krtico 32 K — dvaintrideset kron! To so stroški, ki jih denarnica človeka s stalno plačo ne prenese brez najobčutnejših posledic. Podobno drago je pralno milo, s katerim je včasih tudi najskromnejša gospodinja brez skrbi prala pod; danes si ga upa komaj »pokazati« rokam in perilu. Od perila smo včasih plačevali po 2-6 vinarjev za kos in je postavka »perilo« znašala tedensko za družino največ 2 K, danes pa plačujemo pericam tedensko z desetaki in dvajsetaki. Sem računamo še loščilo za čevlje in tla, sukanec, trake za čevlje in druge take drobniarije, kar smo preje vse plačevali z vinarji — pa dobimo mesečno vsoto, da se nam jeziho lasje. Snaga je postala tako draga, da jo bo morala večina izmed nas smatrati za — luksus. Kdaj bo boljše?

— Kraljestvo za — kravo! Na ljubljanskem trgu se prodaja mleko po 4 K 40 vin. In še blagor, če ga po celournem čakanju dobiš liter ali vsaj pol. Čajno maslo je po 68 K kilogram. Ker tudi sladkorja ni za kavo ali čaj, moramo obudovati iznajdljivost gospodinj ljudskih slojev, da vendar nekako nahranijo jutraj in zvečer otroke in rinejo naprejš. Zares, iznajdljivost naših gospodinj se ves ta »veliki« vojni in povojni čas tako zanesljivo obnaša, da mora pač pasti očitek, da ženske nimajo talenta za iznajdbe. Vprašanje je samo, če se končno tudi njihova iznajdljivost in — potrpežljivost ne bo izčrpala!

Razne novice.

— Proglas moskovskega odbora za občo delavno dolžnost. Moskovski odbor za občo delavno dolžnost je objavil sledeči razglas: »V vsaki tovarni, v vsaki delavnici in v vsaki hiši je dolžan tovarniški, delavniški ali hišni odbor prevzeti dolžnosti odbora za prisilno delo. Dezertirjev dela ne sme biti. Težki časi zahtevajo, da se vsi posvetijo z vso silo delu. Mi gremo nasproti novemu času, času dela, zmage in miru.« Od

bor dela v Omsku je sklenil, da bo dal le-nuhe revolucionarnemu sodišču.

— Skriti zakladi. Ko so vladali na Ogrskem boljševiki, je skrnil knez Lonyay, so-prog bivše avstrijske prestolonaslednice Štefanije, vse svoje premoženje v zlatu in srebru. Komunistom se je pa vseeno posrečilo, da so dobili skriti zaklad. Zdaj so bili zaprli knezovega tajnika, češ, da je on izdal dragocenosti, a mu ne morejo ničesar dokazati, zato so ga izpustili. Zaklad je seveda izpuščen.

— Zapuščino črnogorskega princa Mirka so zarubili na Dunaju, da so odplačali neko detle, s katero je imel nezakonskega otroka. Svoječasto je bil princ Mirko naročil nekemu profesorju, naj se prizna za otrokovega očeta, kar je pa ta odklonil; pozneje so dunajska sodišča pravovneljavno dognala očetovstvo in ker Nikita noče ničesar vedeti o svojem vnuku, so morali v prilogo deteta dati na dražbo prinčevu zapuščino.

— Moderna poroka. V Ameriki se je odločilo dvoje poročencev, da bosta obhajala svojo poroko daleč v višini, proč od človeške zlobe, zavisti in spletk. V ta namen sta vzela zrakoplov, v katerega so sedli poleg njiju dve prič in duhovnik in visoko nad mestom se je izvršil obred. To je drugi slučaj take ženitve. Če bodo ti »zračni« zakoni boljši od onih na zemlji, nam bo pokazala bodočnost.

— Lepa nagrada. V Strassburgu je našel nekdo na kolodvoru zavoj bankovcev v znesku 105.000 frankov. Pošteni najditelj se je potrudil, da je našel lastnika, ki je bila neka potnica v ekspresnem vlak. Ta je vzela njegov naslov, da mu pošlje nagrado. Čez nekaj dni je res prejel zahvalno pismo in tri franke napitnine. Za pošteneega najditelja pa se je zavzela oblast, ki mu je povedala, da more zahtevati od ženske sodni mpotom 1060 frankov.

— Zlato. Stara zlatna mera za vrednoti denarja danes ne velja več. Vrednote niso izdane več na podlagi zlata in zlato nima več čvrste mednarodne cene. Zlato je blago kot drugo blago, njegova vrednost v denarju koleba. Prej je bilo zlato kompas valute, zdaj ni več, čas ga je vrge-l s prestola. Čim več ko je izdanega denarja, tem močneje skače naravna cena zlata. S tem pa ne rečemo, da je povečana vrednost zlata; ona se dviga iz istega vzroka kot vsako drugo blago.

— Pero (zmet) v ženskih čevljih. Angležinje niso ravno na glasu po svoji elegantni hoji. Da bi opomogel Angležinjam v tem nedostatku, je izumil neki tovarnar elastično pero pod peto ženskega čevlja; uspeh je bil baje izvrsten. Angležinje dobivajo elegantno hojo; tudi gmoten uspeh za tovarnarja ni slab, ker hoče biti vsaka Angležinja elegantna. Samo oprezno je treba hoditi v takih čevljih, ker se lahko zgodi, da lastnica tega obuvala pade zelo neljubo po tleh.

— Šale učencev. Neki ameriški učenjak je pisal v nekem francoskem listu o dolgoti človekega življenja in na kak način si je mogoče podaljšati življenje. On trdi, da je dolgot življenja odvisna od hrane in da bi človek mogel živeti po 400 let, če bi se hranil samo z ovseno kašo in pil čisto vodo. Nek šalivec vprašuje učenjaka, zakaj žive tedaj konji, ki se drže njegovega nasveta, samo 25 let.

— Celo kozo za kilo tobaka. Neki vaščan iz Mutenic na Češkem je tako strasten kadilec, da je dal za eno kilo tobaka dobro kozo-mlekario. Kaj vsega ljudje ne počnejo, da ugodijo svojim strastem!

— Mutec je pametno povedal. V New Yorku je policija aretirala George Gibsona, nekega postopača, kateri je bil gluhomem. Aretirala ga je radi postopanja. Na policijsko postajo se je poklicalo tolmača, kateri se razume z gluhomemi s pomočjo raznih znamenj. Čimbolj je tolmač migal s prsti in ustmi, temmanj ga je Gibson razumel. Ko mu je napolsed to početje presedalo, je »gluhomemi« postopač izjavil: »Eh, dajmo raje govoriti angleški.« Presenečenje je bilo seveda veliko. Dobil je en mesec zapora.

— Prtljikavci na Pirenejah. Znano je, da živijo v južni Afriki črni prtljikavci, manj znano pa bo najbrže, da živijo v Španiji tudi beli prtljikavci. Na skrajnem zvhodu Pirenej namreč je v dolini okoli Ribasa neka pokrajina, v kateri živi precej veliko število ljudi, katere sosedi nazivajo »Nanos« t. j. prtljikavci. Nobeden med njimi ne doseže višine poldrugega metra, mnogi pa še niti en meter niso visoki. Telesa so še precej pravilnega, roke in noge imajo majhne, boke in ledja široka, radi česar izgledajo močnejši, kakor so v resnici. Vsi imajo rdečkaste lase, a lice bolj četverooglato, nego okroglo. Oči imajo malo po strani, kakor Kitajci in Tataji; moški nimajo prave brade, temveč samo nekaj mehkih dlavic. Lica so sicer polnega, toda koža je bleda in mrtva, kakor da bi bila brez mišic. Moški so ženskam tako podobni, da jih razločuješ samo po obleki. Usta imajo razmerno zelo velika, ustnici ne zakrivata povsem velikih in močnih zobov belih kot sneg. Mnogi izmed njih imajo velike golte.

kar je posledica tamkajšnje vode. Ti prtljikavci živijo popolnoma sami za sebe. Zelnijo se samo med seboj. Nikdo se za nj ne briga, a sami nimajo sredstev, da bi dosegli večjo naobrazbo. Radi tega so duševno tako zaostali, da mnogi med njimi ne poznajo večjih števil. — Sosede jih zasmehujejo ter govorijo o njih na podoben način, kakor so govorili nekda Grki o Abderitih.

— Nesramni morilci. Pred nekaj dnevi se je vršila pred graško poroto obravnava, ki je bila zelo zanimiva. Radi reparskega umora sta se zagovarjala neki trgovski akademik in neki uradnik; radi soltride sta bili tudi obtoženi njuni ljubici, ti ljudje so imeli v načrtu še več umorov, od katerih so mislili brezskrbno živeti. Bili so mnenja, da stvar ne pride na dan, ker so vse od boljših graških družin. Obsodba se je glasila na 15, oziroma 12 let, ženski sta bili oproščeni. Občinstvo je proti temu protestiralo.

— Španska bolezen. Kakor javlja »Tagespost«, je mestni fizikat v Linzu vsled vedno bolj razširjajoče se španske bolezni med šolsko mladino predlagal, da se vse ljudske in meščanske šole zatvorijo. Bolezen se razširja dalje. Vedno več je smrtnih slučajev.

— Kako izpodbujajo boljševiki veselo do dela. Ruski boljševiki list »Pravda« toži, da stalno pada uspeh dela v ruskih tvornicah in veselje do dela ter prodajnega, da bi ljudi izpodbujali na delo tudi na polju — z godbo. Vsekako to ni slaba misel, ročno delo gre bolje izpod rok pri godbi kakor pa ob tihoti. Ali vpraša se, kako je to najbolje napraviti, da bi se godbeni »priganjač« ugodno prilagodil posamnim delavnim področjem in kraju, kje se delo izvršuje. Za velike tvornice bi morale biti naravnost popolne vojaške godbe, ba teko imenovane turške godbe, samo velike trompete, bobni in godzni rogovi, da bi njih glasi oglušili ropotanje strojev, za manjše dvorane bi morda zasodstoval orkestrion, a za male delavnice bi bila dovolj že sama harmonika ali pa gramofon. Lahko si pa mislimo, da bi bil na ta način imele tvornice večje izdatke. Enako bi se to dalo napraviti pri delu na polju. Na senočetih in ob žetvi, ko so v delavci pravilno zbrani na enem mestu, bi igrala vojaška godba; dočim pa, kar se manjšega dela tiče, to je pri oranju, vlačjenju, sejanju itd., bi bilo nemara boljše, da bi bil na vsako poljsko orodje pritrjen vsaj gramofon. Ako se uresniči predlog »Pravde«, in bodo ti godbeni priganjači vpeljani tudi pri nas, pa še dočakamo, da bomo srečali s senom, snopjem ali gnoj-jem naložen voz, s katerega bo odmevala himna kmetijskega dela, od pluga sem pa pesem »Davi pa je slanica pala...« Radosno dovedni smo, kaj poreko škrjančki, ki so doslej lajšali in slajšali oratarju trud. Pa naj rečejo že kar hočejo, duh napredka se vendar ne bo ustavil pred navno zaostalostjo.

Narodno gledališče.
Opera.
9. marca, torek: Zaprt.
10. marca, sredo: »Fausta. Gostovanje gosp. Nikola Zeca, prvega basista državnih opere na Dunaju. Izven abon.
Drama.
9. marca, torek: Zaprt.
10. marca, sredo: »Beneški trgovec« (Shylok - Danilo) Izven abon.
Iz pisarne dramskega gledališča. V sredo, dne 10. t. m. izven abonementa »Beneški trgovec.« Ulogo Shyloka igra to pot g. Danilo. V ulogi Bassanija, katero je dosedaj igral g. Peček, se predstavi občinstvu g. Matijevič. V soboto 13. t. m. premiera Ibsnova »Nora«. Naslovno ulogo igra ga. Borštnikova kot gost.

Odgovorni urednik Jože Rutar.
Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.
Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.

Primate tatu!
Ali ga že imate? Morda želite vedeti vseobino? Taka-le je:
1. Primate tatu!
2. Ali ste prijeli pravce...
3. Perejo se!
4. Pa vendar!
5. Da se razumemo!
6. Dobrota je srota.
7. Rešena uganka.
8. Kdaj bo fletno na svetu?
9. Farovž ali oštarija?
10. Čtara pesem.
11. Ljudstvo moje...
12. Kje je torej tat?
Knjižica se dobi v Ljubljani v Jugoslovanski knjigarni in v prodajalni Kato-liškega tiskovnega društva za ceno 2 K